

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباراد
بین بوم و بر زنده یک تن مباراد
همه سر به سرتون په کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Ideological

afgazad@gmail.com

مسائل ایدئولوژیک

درویش وردک
۲۰۱۶ دسمبر ۱۹

شپیتم مجلس(دمالایعنيه په ترک کي)

دسي شنبې په مابنام د ۵۴۵ هجري قمری کال درجب په ديار لسمه شيخ(رضي الله تعالى عنه) داسى و فرمایل: پیغمبر اکرم(صلی الله علیہ وسلم) فرمایلی: (**مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَالَا يَعْتَدُ**)«یوه له محسناتو د اسلام خخه سرى ته دادی چې هغه څه چې په ده اړه نلري مداخله نکوي». په ریښتینې سره اسلام ته دیوه کس د وصل کېدو نینانه داه چې ټل داسی کارته ننزوی چې په ده پوری تراولری، اوپه بیهوده(بې ګټو) کاروپیسی نه ګرځی. ټکه بیهوده کاروته ننوتل، ده سبازواوې کاره خلکو کارګنل شوی. دخداي له عنایت خخه محروم هغه کس دی چې په هغه کارلاس پوری کوي چې په ده اړه نلري، اوله هغه څه چې پری مأموردي دده کوي، چې دا دکاملي نامېدی لاره ده، بشپړه مرینه، او بشپړ طرد کيدل له خان سره لري. که ضرورتاً باید په یوه کارلاس پوری کړي، پوه شه چې اصلی شرط یې درست نیت دی، په غیر صورت د خداي پروراندی هیڅ ارزښت نلري.

لومړۍ باید دزره په طهارت(پاکي) لاس پوری شي، ټکه فريضه ده، بیا نو د حق د معرفت په لته کي شي. اما تاچې لومړۍ اصل تباہ کري، څرنګه به معرفت ته ورسپړي؟ پوه شه چې دغرو طهارت پرته دزره له طهارت هیڅ ټکه نلري. لومړۍ غږي دستنوبه پېروي سره له کړنټيا پاک کړه، بیا وروسته زره دقرآن په پېروي له ټولو شوائبوا شهوا تو ليری وساته، دزره ساتنه او محافظت وکړه، ترڅو دی جواړ هم مصون پاته شي، په هر لوښي چې هرڅه وي هغه راوزې(له ګرۍ هماغه راوزې چې پکي وي) هرڅه چې په زره کي ولري ده ګي اغیزې به دی ظاهرته هم ورسپړي.

هوښيار او سه، ناوړه عمل ده ګو کسانو کاردي چې په مرگ ايمان ونلري، خوک چې دلقاء الله انظارو لري، او د جاز ادورخې له محاسبې خخه و بېرېږي، هیڅکله به دخطا مرتکب نشي، سالم زره هغه دی چې له توحید توکل، یقين علم او ايمان خخه ډک وي، دخداي دقرب سره او سپړي، غير له خدايه د حقارت په سترګه ګوري، د تواضع په مرتبه کي حتی د ماشومان پروراندی هم سرتیتی وي، دکفارو، د دین د دینمانانو، منافقینو، متمنینو پروراندی دزمې په خير په غوره هاروی، او د دین تول معاندين د غوبنو د ټوټو په خپل لاس کي ويني، ولی دصالحينو او وارعينو پروراندی متواضع او فروتن وي، هغه څه چې عزوجل خداي وصف فرمایلی: (**أَشَدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ حَمَاءُ بَيْتَهُمْ**) « مومنين د کفارو پروراندی د عمل شدت لري، اوپه خپلو منځوکي سره مهربانه دی. سوره فتح آيه ۲۹. »

وای پرتا! بدعت کاره نوبننگره! هیشوک نشی وبلای چی زه خدای یم، جزدالله داقدس ذاته، دحق کلام روپسانه دی او موقده، همداسی چی په وحی کی موسی علیه السلام ته تاکید وشو: (**وَكَلَمُ اللَّهِ مُوسَى تَعْلِيماً**)-«خدای له موسی سره خبری وکړی، روپسانه خبری، سوره نساء آیه ۱۶۴». خدای لره کلام دی چی اهل دل یی اورېدلاي شی اوپوهیږي پري. (**يَا مُوسَى أَتَى أَنَّا اللَّهَ رَبُّ الْعَالَمِينَ**)-«ای موسی زه دجهانیاونپوردګاریم. سوره قصص آیه ۳۰». دحق سیحانه وینا پدی سره ګویاده چی زه نه فرشته یم، نه انس اونه هم جن، بلکه دنربیوپالونکی یم، اوفرعون په خپله ادعاء کی دروغجن دی چی ویل یی: (**أَتَأْرُخُكُمُ الْأَغْلَى**)-«زه ستاسو غوره خدای یم». په تولو دغو پوچو اوبی بنسته ادعاكانو کی دروغجن و.

کله چی موسی علیه السلام آزرده خاطرشو، اوپه تیاره اوظلمانی شپه کی، زوجه یی په رنځ کی شوه، دموسى ایمان اوایقان ظاهرشو، اوعزوجل خدای له خپل نوره ورباندی وغورید. مشروع اسبابواوسایلو ته یی په لاس اچولو سره خپلی ماینی ته وویل: (**أَنْكَثُوا نَّانِي أَنْسِنَتْ نَارًا**)-«زغم ولری، ما یو اورلیدلی. سوره طه آیه ۱۰». تأمل وکړی ما اورلیدلی، په زره اوسرسره می نورولید، اوډایه موجب شی چی سرنوشت ما هغه ځای ته بوزی چی لومړی ګام یی له خلکو څخه بی نیازی ده. خلافت او ولايت ماته مخه کړی، اصل می موندلی، اوله فرع څخه لیری شوی یم، دفرمانروایی وخت می رارسیلی، له بندګی اوبردګی څخه ژغورل شوی یم، دفرعون دارمی له زړه ووت اوزما ویره دفرعون په زړه کی ننوته. له ماینی سره خدای په امانی وکړه اوپه تول وجود سره له خدای سره وپیل شو، مومن هم چی کله دقرب مقام ته ورسیری په همدي دول دی، کین اوښی، مخکی او وروسته ګوری، ولی تول لوری بی پرڅپ مخ تېلی وینی، مګردحق لوری، چی پرمخ بی پرانیستی دی، هغه وخت نفس اووها، جوارح، زن اوفرزنډ، او هرڅه چی په هغه پوری تېلی دی، ترخطاب لاندی نیسي اووايی، ماذزره نور دخداي عزوجل له لوری موندلی، پس زه په هغې پسی روان یم، اوکه راوګرځیدم، په داسی حال کی راګرڅم چی دنیا او مافیها سره می مخه بنه کړی وی، اوټول خلک، مخلوق، اومنصنوع سره مخه بنه کړی، اویوازی دڅپ پالونکی او صانع په لوری روان یم، له همدي وجهی دی چی متعال خدای بی اهل او عیال سرپرستی هم کوی اوورته دحالی روزی څخه ورکوي.

هرکله که زره روپنایی اوصفا و موندل، دحق غربه له هرلوری اوری چی وای: (آیا دازه نه یم چې دهربنۍ، رسول، صدیق اوولي غړاورم؟). پدی حال کی سالک مقرب کېږي، داسی چې حیات اوژوندې، قرب او مرک او ممات یی له حق څخه بُعد دی، او درضا مقام ته رسیری، کله چې دننيا لوره تنه اوې برګي اوحتي بدنامي پري اثرونکړي، دمرید رضایت په اطاعت کی دی، او دعارف رضایت په قرب او دمراد ترڅنګ دی. ای ظاهرسازه، ته په کومه موخه پسی بی؟ پوه شه چې دالاره دورځی په روزه، دشپی په قیام اوپه زېنتوجام اغوسنلو، نامطبوعه خواړه خورلو سره نه ترسره کېږي، بلکه دغه لاره باید دمادی علایقو او شههواتو سره په اړیکه غوڅولو، اوله زړه څخه دجهل لیری کول اوپه خلکو په نه تکیه کولو سره ترسره کېږي.

وای پرتا! اخلاص وبنیه ترڅو دنفس له بلا خه وژغورل شی، صدق وبنیه ترڅو قرب ته ورسیری، خدای ته تسلیم شه ترڅو سلامت و مومی، دخداي له غونښتنی سره موافق شه ترڅو توفیق ترلاسه کړي، په الهی قضاء راضی او سه ترڅوله تا هم راضی شی، ته بېره وکړه ترڅو دخداي مقصود او موخی ته ورسو.

لویه خدایه، زمونږ چاری په دنیا او آخرت کی سمبالي کړه، مونږ خپل خان او مخلوق ته مه پرېړو. آمين!
پیغمبر اکرم(صلی الله علیه وسلم) فرمایل دی: (**يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِجَبْرِيلَ، يَا جَبْرِيلُ أَنِّمْ فَلَانَا، وَأَقْمِ فَلَانَا**)-«عزوجل خدای جبرئیل ته و فرمایل: فلانی ویشن کړه او فلانی ویده کړه». او دا په دو له دی، هغه چې باید په خوب شی، هغه محیوب دی، او هغه چې باید ویشن شی محب دی، هغه چې محب دی او زمونږ دحب دعوی کوي، باید ویشن شی.

او دازماینی لاندی و نیول ش، ترخو دعایقو و چی پانی بی دوجود له ونی تویی شی. (پس ای جبرئیله) بیداری کره. ترخوی دادعا دلایل واورم او په محبت کی بی صدق و سنوجوم، بل په خوب کره، حکه هغه محبوب دی، او زمونبر دحب په لارکی بی داسی رنؤونه گالی چی ورسره نورخه ندی پاته شوی، ادعا، عهد او وفایی ثابته شوی ده، ای جبرئیله، دای او س زما واردی، په عهد وفاکوم، هغه زمونبر میلمه دی، او میلمه ته کار فرمایل درست کارندی. هغه زمونبر دالطافو په لمن کی ویده کره، او بیا زمونبر دفضل او احسان په دسترخوان کبینیوه، زمونبر دقیق سره انسیس کره اوله غیرویی غائب. دهگی دوستی او مودت په ثبوت رسیدلی، او کله چی خوک دهغه دُنمقام ته ورسیزی، بیا بی نوپه زحمت کی نه اچوو، پورتنی حدیث په بل یول هم تأویل کیدای شی: فلانی په خوب کره، حکه له برغ خخه بی اکراه لرو، او هغه بل ویتن کره، حکه دوینا اوریدل بی مونبر ته خوبن دی.

محب هغه وخت دمحبوب درجی ته رسیزی، چی زره بی پرته له مولا له تولو علاقو خخه تشن وی، هر کله که بی توحید، ایمان، ایقان او معرفت بی کمال ته رسیزی، هغه وخت دی چی محبوب گرخی، رنخ او تعجب تری لیری کیری، اوراحت او هوساینه مومی. هر کله که په چا پادشاه گران و، ولی تر منخ بی واتن دیروی، دی پادشاه حب او علاقی هغه کش کړ او په بی تابی سره دهگی بنار او کلی ته په لاره شو، دلاری تیاری به رو بانه ووینی، اورنخ او مشقت به ورته آسانه شی. بنه خواره او خبناک نه کوی، ترخو درگاه ته رسیزی. هر کله که پادشاه ددی دوستارله حاله خبرشو، خپل چا کرانو ته امرکوی ترخو په هغه درود ووایی، حمام ته بی بوزی ترخو خیری او اوساخ بی لیری شی، بهترینی جامی و روا غوندی، په بنو عطرو بی معطر کری، بیایی نو دی پادشاه حضورته بوزی، پادشاه به بی هم تر عنايت لاندی و نیسی، له حاله خخه به بی و پوښتی، او دی پیشیان به ورته و بیشی، او له کنیزانو خخه به یوه بنکل مخی ورته همسري ته ورکری، آیا دغه کس به وروسته له دغو عنایاتو دلاری ستريا احساس کری؟ آیا بیباخه خپل کورکلی ته دراگر خیدو په فکر کی وی؟ قطعا به دسلطان فراق ونشی زغمای، دامنیت او مکانت په حال کی به ورسره پاته شی. زره هم په همدي شکل کله چی دقیق مقام ته رسیزی او تمکن بی و موند، کامل امنیت ته به رسیزی، او هیڅکله به له خپله خایه دلیری کیدو او را ګرخیدو قصد و نکری او په دا هم پوه شه چی دی منزلت ته دزره رسیدل، دفرایضو په ترسره کولو اوله محروماتو او شهوانو خخه لیری والی، دحلال مال خورل، او کاملی ورع او زهد سره میسر کیری.

او دا هم دماسوی الله په ترک کولو او دنفس او شیطان له ولکی په راون تو سره ترسره کیری، دزره په طهارت کیدو، او همدارنگه دنورو مرح او ذم ته اعتنا نه کول، ددی کار پېل اقرار په لاله الا الله سره دی او پایی بی دیره او زر یوشان ګنل، مرح او ذم، ناروغی اسلامتی، فقر او شتمنی، اقبال او ادبیار دنیا ورته یوشان گرخی.

هر چاته چی دا مرتبه حاصله شو، نفس به بی پروراندی مر شی (مقهوره به شی)، دشهواتو اوریی مرکیزی، دنفس شیطان بی پروراندی ذلیل او دنیا بی تر نظر خواره او بی ارزښته کیری، آخرت ته پر دنیا غوره والی ورکوی، مولا ته مخ راوری او په هماغه حای کی دزره دریچه پر انیزی، له کینه او بشی خوابه دخداي لوری وینی، او کله چی دغه منزلت هم تحقق و موند، نوبیا هیخ تم کوونکی نشته چی هغه له دی غوره شوی لاری را و ګرخوی، یا ی دحق ددر ګاه لوری ته تم کری، داسی حال ته رسیدلی چی دی پیغ تیتیدل اولو یدل بی متصروره ندی، او دصدق او صفا لښکری بی ماتی نه خوری، دتوحید توره بی نه پکھیری.

داخل اص ګامونه بی نه کمزوری کیری، په مخ کی بی تر لی دروازه نه را خی، تول لوری بی پرمخ پر انیستل کیری، ترخو په سراو وجود دحق باب ته ننوزی، هغه وخت بیا عزوجل خدای هغه دلطف په لمن کی حای ورکوی، او دفضل او برکت له خور او دانس به شرابو به کتمن شی. پدی وخت کی دعبه را ګرخیدل دخلکو دهدایت لپاره، ددوی لورتہ پېل

کیری، او دلخوکه په زرویی دفرمانزروایی دور پیل کیری، دخای بندگان حق لوری ته رابولی، او ټول خلک دده دهایت او ارشاد ترسیمی لاندی راخی.

ته څرنګه ځان ته اجازه ورکوی چی ددی مقام ادعا وکړی؟ پداستی حال کی چی له دی مواهبودسره کوم څه شتون نلري. ته سرتیپايه شهوت بي، نفس درباندی برلاسی او واکمن دی، پرخلکو تکی کولو دی زړه ولکه کړي، او دغه مذموم صفات دی په نظر ترخدای پاکه مهم درحی. تابناید داولیاء الله دقوم له ډلي وشمیرو، ته دنوی له دایبری بهرې، که دراستانو جرګي ته دننونتو هيله لري، نوهجه څه ته می چې اشاره وکړه، رعایت کړي، دزره په طهارت کی زیاروباسی، زړه دمادی کړیتیاوخته پاک کړي، دحق ذات امراونهی مراعات کړي، دمقراتو پروراندی صبر او شکیبایی غوره کړي، هرکله که دی دغه دستورات عملی کړل، له هغه څه نه چې له دی څخه ماورادي خبرې دی کرم، ځکه دی مرتبی ته ترسیدو مخکی، له هغه څه نه چې باید درته ووايم، صحیح کارندی.

واي پرتا! هرکله که دی یوه ګوله اوپایوه دانه له لاسه ووزی، داد او فریاد به وکړي، او دشکوی او شکایت ژبه به دی پرانیستن شی، ستا درونی قهر او غصب به په لمبو راشی او دا هل او عیال پروراندی به دناسازگاری په خير ظاهره شی، پداستی حال کی که دعقل اهل وی او هوښيار، دخای پروراندی به ساكت او سیدی او دخان په نسبت به دی دخای ټولی غوبښتنی منلی واي، او په پشپره توګه به راضی او هغه به نعمت وکنی. هرکله که دی داعtrap ژبه پېډه شوه، او دراضی زړه خاوند شوی، نوهجه وخت به دحق(سبحانه) ددی ګفتار مشمول وکړي. (اللَّهُ بِكَافٍ عَنْهُ)-«آيا خدای دیندې لپاره کفایت نکوي؟».

ای بېرنیه! صبروکړه، تاله پاکو او خورو نعمتونو څخه ګته اخیستی ولی له خالق څخه یې بې خبره یې، که دخای پېژاندای نو دشکوی او شکایت ژبه به دی پېډه واي، او پروراندی به یې دزره په رضایت سره، ګنګ اولا وای، نور به دی په اصرار او الحاح ورڅه دننيا طلب نه کولای، بلکه له غوبښتنی سره به یې سازگاره واي. عاقل او سه او پوه شه چې ټول مقررات ستا دازماينېت لپاره دی، ترڅونته خپله روښانه شی چې څرنګه له هغوي سره چلند کوي، آيا دخای په وعدو واثق او باوری یې که نه؟ آيا ايمان لري چې عالم او دانا خدای ستا په اعمالو او افعالو ناظردی؟ آيا نه پوهیږي چې که یوسوالګر په اصرار او الحاح سره دحرص له مخی یو شی وغواری، دده دمراد سره سم ورته خواب نه ورکول کیری؟ او پوه شه چې دیندې ايمان نه بشپړ کیری، ترڅو ټول حرث او هیلی له زړه ونه وباسی، او سترګي یې بوازی خدای ته وی، او دغه حالت په دایمی تفکر او دانبياو عظامو او صالحبنوله حال په خبرېدو لاس ته راخی، چې درست فکروکړي چې څرنګه دڅپل کامل ايمان په وجه، عزوجل خدای هغه دینمنانو له شره ژغوري، او پر مخاليفينوری ورکوی، او په کارونو کې بې پراخی راخی.

په درست تفکرسره دی چې دتوکل خصلت پیداکړي، له دننيا سره مینه او علاقه او په غیر خدای تکیه کول له زړ ووزی، او ده ګړۍ پرخای حق یاد ځای نیسي، داسی چې ددی ډول زړونو خاوندان داسی انګیری چې پرته له خدایه بل څه شتون نلري، داسی ګنې چې خلکو ته پاملنله له خالق ماسوی منونه ده، او خدای واقعی منعم ګنې، او دنولو تکاليفو بارې په خپل زړه او باطن باندی احساسوی، تکاليف دنده ګنې چې دمکلف لخواورته ګمارل شوی، او دحق داومرو په اطاعت سره ده ګړۍ په ترسره کولو کې کوشنا او ساعدي دی، دخلکو ترمنځ دیو ه طبیب په خيرکړۍ چې ده ګړۍ معنوی رنځونه داسی چې متعال خدای دده معنوی مرضونه تداوى کړي، معالجه کړي، دخلکو ترمنځ دحق سفیر ګرځي، داسی لمربه وی چې رنا او ضياء به یې الله ته لاره روښانه کړي، وجود به یې دخالله له طعامه او شرابو وي، دارشاد او هدایت په مسیرکې ځان هیروی، داسی چې نور دنفس او طبع خاوند نه وی، خپل ظاهری طعام او شراب هیروی، دحق په ذاکر او دخان په تاسی باندی بدایرې، او په ټول وجود سره حق پروراندی حاضرېرې، تل دنورو په معنوی ګټو پسی

دی، اوخان دقدر او قضا په لاس تسلیموی، داده هو خلکو روش دی چی خلق دخالق لوری ته لاربیونه کوی. ولی ته اسیر او دهوس خخه دک بی، دخای، انبیاو او خواصو په پیژندنه جاھل بی، دزهد ادعا کوی، په داسی حال کی چی دنیاته راغب او مایل بی، پس زهد دی هم یوه گری دی و دحق لوری ته سالمی پنسی نلری، ستاتول میل اور غبت دنیا ده اودنیا خلک، دنیا او خلق خالق ته رغبت نلری.

وراندی راشه، او زماپروراندی په حسن ظن سره حاضر شه تر خودی راهنمایی کرم، اوحق ته دوصول لاره در په گوته کرم، دکبراو خان غوبنتنی جامی له تنه وباسه، او دتواضع او سرتیتی جامی په تن کرم خوارو گنیه، تر خو لوړوالی و مومی، تواضع و کرہ، تر خو دقدرت او منزلت خاوند شی، ولی هغه لاره چی ته پری روان بی سرت پایه هوس دی او هوا، او طبیعی ده چی عزو جل خدای داسی بندگانو ته دعایت په ستگره نه گوری، پوه شه چی خدای پاک دجس داعمالو ته نه گوری، بكله لو مری دزره اعمالو ته گوری، او بیا دجوارحو اعمال په نظر کی نیسی، پیغمبر اکرم (صلی الله عليه وسلم) فرمایی: (**الرَّحْمَةُ هُنَا، التَّقْوَىٰ هُنَا، الْإِخْلَاصُ هُنَا، وَيَشِيرُ إِلَى صَدَرِهِ**) - «زهد دلته دی، تقوی دلته ده، اخلاص دلته دی، او بیانی خپلی مبارکی سینی ته اشاره و کرہ».

هر خوک چی درستگاری غوبنتونکی دی، باید دیز رگانو اور بینتینو لارښدو دېښو خاوری او سی، ولی کوم راهنما او کوم شیخ؟ ددوی صفت خه دی؟ دوی هغه کسان دی چی دنیا حب او خلق بی له زیره خخه ایستنی، دوی هغه کسان دی چی له تورو خاورو بیا ترعرش اعلاء پوری بی له هرڅه سره وداع کری، او هیڅکله هم ده ګی لوری ته نه راکرزی، خان اوله خلاپقو سره بی مخه بنه گری، او په تول وجود سره خدای ته نیزدی شوی، ځکه هر خوک چی له خان سره و اودحق دمحبت ادعاء بی کوله، ادعای پوچه او هنیان ویلو خه پرته بل څه ندی.

خبر او سه چی بیری هغه کسان چی دزهداو تقوی مدعی دی، دخلکو بندگان دی، دوی له خانه و شری او باورمه پری کوی، ځکه خدای پاک هم دوی شرلی او پردوی په غصه دی. دصادقو پیروانو معتقدات په کتاب او سنتو دریدلی، ددوی ایمان توره دخوی او هوس خخه خه نه پری کوی، بكله دخای عزو جل اراده ددوی په تولو افعالوکی ساری دی. ددوی ایمان داسی دی چی معتقد دی چی اور ددوی په سوچلو ندی تو امند، بلکه خدای پاک اصلی محق دی، غذا خوک نشی مرو لای، بلکه دا خدای پاک دی چی ظاهری او باطنی مربیت پیدا کوی، او په ډچا تنده نه ماتوی، هغه چی تنده ماتوی هغه خدای دی، بلکه په تولو موجودات او تولو کائنا توکی یوازی خدای دی چی اغیزمن دی، او تول وسایل او اسباب ده ګی دقدرت په لاسوکی دی، هرڅه چی وغواری نو ترسره کوی بی، پس (ربینتینی رهروان) کله چی دغه ډول ایمان ترلاسه کری، خپلی تولی چاری هغی ته پریردی، خپلی تولی ارتباوی نادیده نیسی، او دو جو د سراسر د توحید په کلمه کی خلاصه کوی، البتہ ددوی کاره عاقل لپاره رو بشانه دی، (**الْعَبْدُ يُضَرِّبُ بِالْعَصَمَ وَالْحُرْ تَكْفِيهِ**) - «برده په لرکی وهی، ولی آزادسیری ته اشاره کافی ده».

خدای اطاعت و کری، ځکه په هغی مطیع بندگان ګران دی. دخای نافرمانی او عصیان مه کوی. ځکه عاصی بندگان خواروی. پاری او خواری دواړه دده په لاسو کی دی. هر خوک چی وغواری عزیز کوی بی، او هر خوک چی وغواری خواروی. یو په قرب عزیز کوی او بل له خانه په لیری توب، خواروی.
«ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار) آمين.